

Biografia

Crònica vital d'un comunista

■ Àngel Duarte

L'estigma que ha caigut sobre el comunisme, per bé que segurament guanyat a pols, està tenint un efecte desastrós pel que fa a la percepció que es té dels moviments socials i de les lògiques polítiques d'oposició des de mitjans dels anys 50 fins a la Transició democràtica. A més, resulta dramàticament injust per a aquells que van haver d'assumir el pes més feixuc de la lluita antifranquista: els comunistes.

Amb una opció narrativa sorprenent, per planera i en aparença informal, Andreu Mayayo ens apropa la biografia d'una figura singular dins d'aquell món: Josep Solé Barberà, fill de mestres, amb arrels al Baix Camp, advocat, militant revolucionari, catalanista i enamoratís. Condemnat a mort dues vegades, una per la República amenaçada i l'altra pel franquisme amenaçador, esdevindrà amb el temps la figura visible i la projecció del PSUC en la precària arena mediàtica del tardofranquisme. Tot el recorregut vital de Solé Barberà és resseguit amb admiració gens dissimulada per Mayayo. No és, però, un informe per reclamar-ne la beatificació. Ni el laïcisme de l'autor ni l'episodi del Panam's -no crec, però, que Solé fos l'únic comunista que regentés en un moment o altre una casa de barrets- ho permetrien.

FRANCESC MELCION

Andreu Mayayo ha escrit la biografia de Josep Solé Barberà

El bagatge informatiu del llibre és sòlid, inqüestionable; tot i que no se'n fa ostentació en benefici de la lectura. Una lectura que ens porta del Reus de la Guerra Civil a l'articulació dels primers nuclis d'intel·lectuals vinculats al PSUC; de l'angoixa de les setmanes en què va estar condemnat a mort a aquella altra que va haver de viure com a defensor de militants comunistes i sindicalistes, en consells de guerra o davant el TOP, o en el procés de Burgos, en què els inculpats eren activistes d'ETA. La independència

de criteri de Solé Barberà feia, a vegades, grinyolar les estructures jeràrquiques del partit, i la seva indeclinable passió per la llibertat i l'escassa predisposició pel martiri el distanciaren de figures com Antoni Gutiérrez Díaz. El llibre, en fi, també ens transporta al cor de l'Assemblea de Catalunya i a la redacció de l'avantprojecte de l'Estatut d'Autonomia de Sau. I, tot plegat, en un exercici en què la dimensió personal i la pública s'imbriquen sense salts en el buit. Restituïnt el lloc i el nom de cada cosa.*

Josep Solé Barberà, advocat
La veu del PSUC

Andreu Mayayo i Artal
L'Avenç
Barcelona, 2007
Preu: 23 euros
Pàgines: 443

■ Apassionant i entusiasta recorregut per la trajectòria vital d'un comunista català: Josep Solé Barberà

1 2 3 4 5

Assaig

Hac Mor al descobert

■ D. Sam Abrams

El 1998 el sistema literari va rebre el sotrac de *La despintura del jo*, de Carles Hac Mor, un text que va revolucionar el concepte de l'assaig. Ara, al cap de gairebé una dècada, Hac Mor torna al conreu de l'assaig literari amb *Enderroc i reconstrucció*, un text meravellósament dilatat, atapeït i enraonat.

Aquest cop Hac Mor demostra molt més domini del gènere, perquè les idees estan més ben expressades i matisades, i el text flueix amb més alegria, gràcia i naturalitat, tot i la gran càrrega conceptual i els constants contagis narratius, poètics i teatrals.

La idea central a l'entorn de la qual gravita tot el text és el qüestionament insistent i sistemàtic de l'obsessió de la cultura occidental, des de tots els punts de vista, per l'explicitació de les idees fundacionals i permanents

que fonamenten la nostra existència. Per Hac Mor aquesta mania *fundacionalista* de la nostra cultura acaba desvirtuant completament la vida. En aquest sentit, hem d'arreglar Hac Mor amb el pensament de Kierkegaard, el pensament antisistema, anti-sistemàtic i antiracional. Hac Mor vol una cultura, i una literatura, més lliure i més en consonància amb la vida tal com és en realitat.*

Enderroc i reconstrucció

Carles Hac Mor
Arola Editors
Tarragona, 2007
Preu: 18 euros
Pàgines: 241

1 2 3 4 5

Darwin y el diseño inteligente

Francisco J. Ayala
Alianza Editorial
Madrid, 2007
Preu: 16,50 euros
Pàgines: 231

1 2 3 4 5

Ciència

Creacionisme i evolució

■ David Bueno

Un segle i mig després que Darwin publicés la teoria de la selecció natural, els dogmes creacionistes estan experimentant un nou auge. Un moviment iniciat als EUA que s'està estenent amb rapidesa per tot el món és el de l'anomenat *disseny intel·ligent*. Sota el paraigua indiscutible de l'evolució, el disseny intel·ligent nega que aquesta s'hagi produït per selecció natural, i defensa que la vida és el resultat de l'acció d'un o diversos éssers intel·ligents, sense

parlar, però, de cap déu en concret per evitar que sigui considerada un dogma i burlar així la frontera entre religió i ciència. Malgrat que, de moment, aquesta versió moderna del creacionisme té poc impacte a Catalunya i a Europa en general, cal estar amatents a la seva entrada i mantenir clara la distinció entre dogma i teoria científica, atesos els grans recursos econòmics de les organitzacions neocreacionistes, que ja han començat a fer proselitisme al nostre país.

CRISTINA CALDERER

Francisco J. Ayala és un científic expert en teories sobre l'evolució

Darwin y el diseño inteligente, del reputat expert en evolució Francisco J. Ayala, és un llibre escrit justament amb aquest propòsit: deixar clara la diferència entre el dogma creacionis-

ta del disseny intel·ligent i la teoria científica de l'evolució. "La ciència -en paraules d'Ayala- busca descobrir i explicar els processos de la naturalesa, mentre que la religió tracta dels valors morals que inspiren la vida humana. Per això, la ciència i la fe no estan ni poden estar en contradicció, atès que tracten assumptes diferents que no se solapen".

En aquest llibre, Ayala desgrana, a poc a poc i amb un llenguatge molt planer, els punts sobre els quals recolza la teoria científica de l'evolució, i els contraposa sistemàticament als postulats del disseny intel·ligent. Potser hi ha qui pensa que al segle XXI és un llibre innecessari, però el desenvolupament i l'expansió de les noves formes del creacionisme disfressades de teoria científica el converteix en una obra molt necessària.*